

Ο αδελφός της Ασπασίας

Όταν ήμουν πιο μικρός, εκεί κατά την Πρώτη Δημοτικού, τα είχα λιγουλάκι με τον μπαμπά μου. Λιγουλάκι, αλλά πάντως ήμουν θυμωμένος μαζί του. Νόμιζα πως αγαπούσε πιο πολύ την Ασπασία από εμένα. Πώς το νόμιζα; Ε, να! Πρώτα απ' όλα ήταν τα άλμπουμ με τις φωτογραφίες. Πέντε με φωτογραφίες της Ασπασίας και δυο μόνο με δικές μου.

«Όλο την Ασπασία βγάζεις φωτογραφία. Αυτίν αγαπάς πιο πολύ!» του έλεγα του μπαμπά.

Εκείνος με κοίταζε έκπληκτος.

«Μα, αφού η Ασπασία ζει πιο πολλά χρόνια απ' ό,τι εσύ, φυσικό είναι να έχει βγάλει πιο πολλές φωτογραφίες!»

Δίκιο είχε, αλλά εγώ δεν το έβλεπα.

Έπειτα ήταν κι άλλα.

Παρακολουθούσαμε, για παράδειγμα, όλοι μαζί τηλεόραση. Εγώ καθόμουν με τα πόδια απλωμένα πάνω στο τραπέζακι.

«Κάτω τα πόδια σου, θα γδάρεις το έπιπλο!» μου φώναζε ο μπαμπάς.

«Όλο σ' εμένα φωνάζεις! Ποτέ και στην Ασπασία! Εκείνη αγαπάς, όχι εμένα!» έλεγα εγώ.

Και ξανά ο μπαμπάς με κοιτούσε με έκπληξη.

«Μα η Ασπασία κάθεται κανονικά!» μου έλεγε. «Γιατί να τη μαλώσω;»

Δίκιο είχε, αλλά εγώ...

Ε, ήμουν ζηλιάρης. Να το παραδεχτώ.

Έπειτα ήταν κι η μαμά. Αυτή άλλα έλεγε.

Όταν, ας πούμε, εγώ έμπαινα στο δωμάτιο της Ασπασίας και της ανακάτευα τα... ψιλικά της κι εκείνη άρχιζε τα: «Στρίβε! Φύγε!» (και άλλα τέτοια), η μαμά έβαζε τις φωνές στην κόρη της: «Μα σταμάτα πια! Καθόλου υπομονή δεν έχεις! Παιδί είναι!».

Ε, άκουγα εγώ κάτι τέτοια κι έλεγα πως για τη μαμά δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία. Μ' αγαπούσε πιο πολύ από την αδελφή μου. Δεν ήταν σαν τον μπαμπά, που όλο απαιτήσεις είχε από εμένα, άρα...

Λοιπόν, ο μπαμπάς κι η μαμά, δεν μπορώ να πω, σε πολλά συμφωνούν, αλλά και σε πολλά διαφωνούν. Συνήθως, συμφωνούν στα βιβλία που διαβάζουν. Τα ίδια αρέσουν και στους δυο, τα ίδια και στους δυο δεν αρέσουν. Εκεί που διαφωνούν είναι στο πώς πρέπει να αντιμετωπίζουν την Ασπασία.

Ο μπαμπάς πάντα τη δικαιολογεί: «Ε, ας έχει κι αυτή κάποιο ελάττωμα. Καλή μαθήτρια είναι, ήσυχος χαρακτήρας. Το μόνο κακό που έχει είναι πως είναι λίγο καβγατζού!»

Η μαμά όμως έχει άλλη γνώμη.

«Εσύ τη χάλασες, μ' όλα τα χατίρια που της κάνεις και να που κατάντησε να μην υπολογίζει κανέναν!»

Και, όταν η Ασπασία τους ακούει να λένε όλα αυτά, αρχίζει τις μουρμούρες, δίδειν ετοιμάζεται να κλάψει και τελικά προτιμά να βροντήσει την πόρτα της κάμαράς της και να βάλει δυνατά το στερεοφωνικό της.

Για μένα δε διαφωνούν. Συμφωνούν κι οι δυο πως έχω καλή καρδιά και πως, αν κάποια στιγμή με μαλώσουν κι εγώ βάλω τα κλάματα, το επόμενο κιόλας λεπτό έχω ξεθυμώσει.

Τέλος πάντων! Χαρακτήρες, όπως συνηθίζει να λέει κι η γιαγιά, αλλά εγώ το ξαναλέω: τη ζήλευα την Ασπασία.

Όμως αργότερα μου πέρασε... Δηλαδή δε μου πέρασε ακριβώς. Μια και τα λέμε μεταξύ μας, ας το ομολογήσω: την Ασπασία τη ζηλεύω ακόμα! Μα... συνάμα και την αγαπώ, όπως κι αυτή μ' αγαπάει. Α, η αλήθεια να λέγεται. Αλλά γιατί να έχει γεννηθεί πριν από εμένα; Και έτσι τώρα είναι η πιο μεγάλη από τους δυο μας! Αδικία!

Μάνος Κοντολέων, Ο αδελφός της Ασπασίας, εκδ. Πατάκη, Αθήνα, 2003

1. Την ιστορία μάς τη διηγείται ο Δαμιανός, ο αδελφός της Ασπασίας. Διηγθείτε και εσείς την ιστορία με λίγα λόγια. Οι παρακάτω ερωτήσεις θα σας βοηθήσουν να διηγθείτε όσα συνέβησαν με μια σειρά.

- Τι πίστευε ο μικρός αδελφός της Ασπασίας όταν πήγαινε στην Α' δημοτικού για τον μπαμπά του;
- Γιατί το πίστευε αυτό;
- Γιατί παραπονιόταν στον πατέρα του ότι αγαπούσε μόνο την Ασπασία;
- Γιατί πίστευε ότι η μαμά του τον αγαπούσε περισσότερο από την Ασπασία;
- Τι γνώμη έχει σήμερα για την Ασπασία;

2. Η γιαγιά λέει: «χαρακτήρες» για να δείξει πόσο διαφορετικά είναι τα αδέρφια της ιστορίας. Αν αντιστοιχίσετε τις κουκκίδες μεταξύ τους, θα αποκαλυφθεί ο χαρακτήρας κάθε προσώπου.

Ξεκινήστε με μπλε γραμμή από τον Δαμιανό και με κόκκινη από την Ασπασία.

ο Δαμιανός		ζηλεύει πολύ.
η Ασπασία		καβγαδίζει εύκολα.
		τα πάει καλά στο σχολείο.
		είναι ήσυχος χαρακτήρας.
		έχει καλή καρδιά.
		δεν υπολογίζει κανέναν.
		δεν έχει υπομονή.
		ξεθυμώνει αμέσως.

3. Υπογραμμίστε το ρήμα **κάθομαι** στο παρακάτω κείμενο και βρείτε σε ποιο χρόνο βρίσκεται κάθε φορά:

Στο σαλόνι του σπιτιού, η Ασπασία κάθεται κανονικά στην καρέκλα της, ενώ ο αδερφός της καθόταν με τα πόδια απλωμένα στο τραπέζι. Υποσχέθηκε όμως ότι από δω και πέρα θα κάθεται κανονικά.

Ας δούμε πώς κλίνεται το ρήμα **κάθομαι** στον ενεστώτα, στον παρατατικό και στον εξακολουθητικό μέλλοντα της παθητικής φωνής στην οριστική έγκλιση:

Παθητική φωνή		
Ενεστώτας	Παρατατικός	Εξακολουθητικός Μέλλοντας
κάθ ομαι	καθ όμουν(α)	θα κάθ ομαι
κάθ εσαι	καθ όσουν(α)	θα κάθ εσαι
κάθ εται	καθ όταν(ε)	θα κάθ εται
καθ όμαστε	καθ όμασταν	θα καθ όμαστε
κάθ εστε / καθ όσαστε	καθ όσασταν	θα κάθ εστε / καθ όσαστε
κάθ ονται	κάθ όνταν / καθ όντουσαν	θα κάθ ονται

4. Ο Γιάννης, ο καλύτερος φίλος του Δαμιανού, του λέει τι συμβαίνει στο δικό του σπίτι λίγο πριν το βραδινό φαγητό. Συμπληρώστε το ρήμα **κάθομαι** στον σωστό του τύπο για να μάθετε τι του είπε:

«Δαμιανέ, είσαι τυχερός που έχεις μια μεγαλύτερη αδερφή. Εμείς είμαστε τέσσερα αδέρφια κι εγώ, όπως ξέρεις, είμαι ο μεγαλύτερος! Κάθε βράδυ όλοι **καθόμαστε**..... στο σαλόνι του σπιτιού. Η Αναστασία και η Ιωάννα **κάθονται**..... στο πάτωμα ανάμεσα σ' έναν σωρό από παιχνίδια, ενώ ο Γιωργάκης **κάθεται**..... στα γόνατα της γιαγιάς. Η μαμά πάντα εμένα φωνάζει, αφού είμαι ο μεγαλύτερος: «Μην **κάθειςαι**..... με σταυρωμένα τα χέρια, έλα να με βοηθήσεις να στρώσουμε το τραπέζι».

5. Αντιγράψτε από την τελευταία παράγραφο του κειμένου τι αισθανόταν τελικά ο Δαμιανός για την Ασπασία.

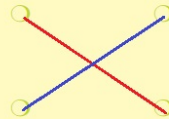
.....
..... την Ασπασία τη ζηλεύω ακόμα! Μα... συνάμα και την αγαπώ, όπως κι αυτή μ' αγαπάει. Α, η αλήθεια να λέγεται. Αλλά γιατί να έχει γεννηθεί πριν από εμένα; Και έτσι τώρα είναι η πιο μεγάλη από τους δυο μας! Αδικία!

6. Η Ασπασία και ο Δαμιανός, όπως λέει και η γιαγιά, έχουν διαφορετικούς χαρακτήρες. Όταν οι γονείς τους τους μαλώνουν, η Ασπασία **βάζει** δυνατά το **στερεοφωνικό** της, ενώ ο αδελφός της **βάζει τα κλάματα**.

Ας βάλουμε τα πράγματα στη θέση τους! Αντιστοιχίστε τις φράσεις με το ρήμα βάζω με τη σημασία που έχουν κάθε φορά.

Παρά τις δυσκολίες που βρήκε στον δρόμο του, δεν το **έβαλε κάτω** και συνέχισε το ταξίδι.

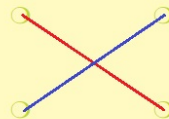
Δίνω κάποια βοήθεια.

Όλοι **βάλαμε ένα χεράκι** να τακτοποιήσουμε το δωμάτιο που θα κοιμόμαστε.

Δεν εγκαταλείπω μια προσπάθεια.

Θα **βάλω τα δυνατά μου** να τελειώσω νωρίς σήμερα τα μαθήματά μου.

Δεν μπορώ να φανταστώ.

Δε το **βάζει ο νους σας** τι τραβήξαμε για να έρθουμε ως εδώ.

Προσπαθώ με όλες μου τις δυνάμεις.

Ο προπονητής **τα έβαλε με τους παίκτες** για την ήττα της ομάδας του.

Θεωρώ κάποιον υπεύθυνο.

2

Διαβάστε το παρακάτω κείμενο και βάλτε στα κενά το ρήμα **κάθομαι** στον σωστό του τύπο.

Ο Δαμιανός **κάθεται** στο ίδιο θρανίο με τον Θοδωρή. Και στην Τρίτη τάξη τα παιδιά **κάθονταν** μαζί. Η δασκάλα είπε όμως στα παιδιά ότι θα αλλάξουν θέσεις για το δεύτερο τρίμηνο. Τα παιδιά, που **κάθονται** μέχρι τώρα στις μπροστινές θέσεις, μετά τα Χριστούγεννα **θα κάθονται** στις τελευταίες. Ο Δαμιανός ελπίζει ότι του χρόνου **θα κάθεται** πάλι μαζί με τον φίλο του.

3

Ο Δαμιανός πήρε κάποιες «Μεγάλες Αποφάσεις». Υποσχέθηκε κρυφά στον εαυτό του να γίνει καλύτερος. Βάλτε τα ρήματα της παρένθεσης στον **εξακολουθητικό μέλλοντα** για να διαβάσετε τις Μεγάλες Αποφάσεις του:

- ✿ Αποφασίζω να φτιάξω τον γραφικό μου χαρακτήρα κι έτσι τα γράμματά μου **θα διαβάζονται** (διαβάζω) πιο εύκολα, ακόμα και από μένα τον ίδιο!
- ✿ Το μεσημεριανό φαγητό **θα ετοιμάζεται** (ετοιμάζομαι) από τη μητέρα, αλλά το τραπέζι **θα στρώνεται** (στρώνομαι) από εμένα χωρίς γκρίνιες.
- ✿ **Θα είμαι** (είμαι) πιο τακτικός με τα πράγματά μου. **Θα τοποθετώ** (τοποθετώ) τα βιβλία στα ράφια, **θα τακτοποιώ** (τακτοποιώ) τα παπούτσια και τα ρούχα στις ντουλάπες. Έτσι, δε **θα κουραζόμαστε**.. (κουραζομαι) η μαμά μου κι εγώ να ψάχνουμε για να βρούμε τα πράγματά μου στο μπαλκόνι ή κάτω από τα σεντόνια μου.

4

Συμπληρώστε τις καταλήξεις των ρημάτων με τον σωστό τύπο **-τε** ή **-ται** για να μάθετε τι γίνεται κάθε βράδυ στο σπίτι των παιδιών.

Όταν όλη η οικογένεια της Ασπασίας κάθε **ται** στο σαλόνι για να δει τηλεόραση, συχνά υπάρχουν διαφωνίες.

- Εσείς θέλε **τε** να βλέπε **τε** όλο ειδήσεις, παραπονιούνται τα παιδιά.
- Κι εσείς να παρακολουθεί **τε** όλο κινούμενα σχέδια, απαντά ο μπαμπάς.
- Αυτή η σειρά παίζει **ται** χρόνια και δε θέλω να τη χάσω με τίποτα, λέει η γιαγιά.
- Με τους τσακωμούς δε γίνε **ται** τίποτα, είπε η μαμά και όπως πάντα βρήκε τη λύση! Να δουν όλοι μια ελληνική ταινία.

Όταν γράφετε, να προσέχετε **πώς γράφεται** η κάθε λέξη!